Gemeente Weststellingwerf
T.a.v. de leden van de gemeenteraad
Postbus 60
8470 AB WOLVEGA
j.kampinga@weststellingwerf.nl

Datum 23 januari 2025
Betreft: Hoofdaanbieders wijzigen drastisch hun koers waardoor keuzevrijheid voor cliënten in gevaar komt

Geachte leden van de gemeenteraad,

Met deze brief vraagt het bestuur van de NBEC (branchecoöperatie van zelfstandige, kleinschalige zorgaanbieders) uw aandacht voor een zeer verontrustende ontwikkeling binnen de zorgsector in Friesland.

Bij de introductie van de WMO lag de verantwoordelijkheid van het regelen van de zorg bij de gemeenten. Deze regelzaken hebben de gemeenten in de afgelopen jaren verlegd naar hoofdaanbieders. De intentie was, dat zij ervoor zorg zouden dragen, dat er voldoende zorg geleverd wordt met voldoende kwaliteit, diversiteit en keuzevrijheid. In de afgelopen jaren heeft dit naar tevredenheid gewerkt.

Twee van onze aangesloten zorgondernemers, werkzaam in de provincie Friesland, zijn geconfronteerd met een dreigende plotseling wijzigende situatie. Per brief zijn zij geïnformeerd dat, met het oog op de aankomende handhaving van de Wet Deregulering Beoordeling Arbeidsrelaties (Wet DBA) per 1 januari 2025 en de voorbereiding op mogelijke aanvullende regelgeving (zoals de Wet Verduidelijking Beoordeling Arbeidsrelaties en Rechtsvermoeden /Wet VBAR), de hoofdaannemer AtHomeFirst heeft besloten om de inzet van ZZP'ers binnen de WMO-activiteiten volledig af te bouwen.

Echter, deze Wet is zeker niet in àlle situaties van toepassing. Dit is ook de reden dat we onze zorg uitspreken richting de gemeenten. Wij dringen er bij u op aan dat richting de hoofdaannemers zorgvuldig nader onderzoek wordt gedaan. Zorgondernemers zijn namelijk geen ZZP'ers. Het rigoureus uitschakelen van ZZP'ers en zorgondernemers lijkt haast ook op het uitschakelen van concurrenten. Daarnaast is het zo dat zij zelf als hoofdaannemer niet het zorgaanbod leveren. Dit heeft als gevolg dat cliënten steeds minder keuze zullen hebben en dat specifieke deskundigheden verloren zal gaan. Er zal capaciteit uit de zorg verloren gaan die nu net hard nodig is. Ook is er de dreiging van het ontstaan van wachtlijsten.

"..."

Bovendien zou het uitschakelen van de diversiteit in aanbod vanuit meerdere aanbieders kunnen wijzen op een zorgwekkende vorm van kartelvorming waarin de hoofdaanbieders de markt domineren. Dit is uiteraard in strijd met de principes van eerlijke concurrentie en het belang van de cliënt. Het lijkt een ontwikkeling te zijn die het gemeentelijke beleid en de keuzevrijheid voor onze zorgbehoevende inwoners ernstig kan belemmeren. Wij - de NBEC - overwegen melding te doen van vermoeden van kartelvorming bij de toezichthouder; Autoriteit Consument & Markt (ACM).

Het bijzondere dat ook nog benoemd moet worden is het gegeven dat hoofdaannemer AtHomeFirst dit beleid uitrolt in de provincie Friesland en (nog) niet in de overige provincies waar zij werkzaam is. Blijkbaar speelt in andere provincies de dreiging van de Wet DBA dan niet?!

Als bestuur verzoek wij u vriendelijk om deze situatie zorgvuldig te onderzoeken. En indien nodig, maatregelen te nemen om de concurrentie in de zorg te waarborgen en de keuzevrijheid van cliënten te beschermen. Het is essentieel dat er ruimte blijft voor diverse aanbieders zodat cliënten daadwerkelijk kunnen kiezen voor zorg die het beste bij hen past.

Wij vertrouwen erop dat de gemeenteraad onze zorg serieus neemt en de juiste stappen zal ondernemen.

Met vriendelijke groet,
namens het bestuur NBEC

Marja Schaap